

24 януари 2018 г.

ДО
Г-Н РУМЕН РАДЕВ
ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОТНОСНО: Упражняване на право на вето по чл.101, ал. 1 от Конституцията на Република България във връзка приетия Закон за частната охранителна дейност, № 702-01-11/02.08.2017 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕЗИДЕНТ,

Изразяваме нашето пълно **несъгласие със Закона за частната охранителна дейност, приет от НС на 18 януари 2018 г., тъй като:**

- Законопроектът е приет при съществени нарушения на законодателната процедура и противоречия с правото на Европейския съюз.
- Същият не отговаря и на очакванията на сектора, поради въвеждането на прекомерни и ненужни регулаторни мерки.
- Не на последно място, законът в този му вид не отразява съвременните социално-икономически и правни положения, както на национално ниво, така и в европейски контекст.

1. По отношение на законодателна процедура:

Видно от изнесените мотиви към законопроекта, същият **не е преминал валидно обществено обсъждане** съгласно изискванията на Закона за нормативните актове (ЗНА). В представената към приетия законопроект таблица са приложени и становищата на браншови организации и фирми, които обаче не се отнасят за този, а **за друг законопроект** - ЗИД ЗЧОД № 654-01-62/24.04.2016 г. Това обстоятелство е видно от съдържанието на изразените становища.

При представянето на законопроекта в Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред към НС представителите на вносителя аргументираха липсата на проведено обществено обсъждане с приложението на параграф 9 от ПЗР на ЗНА, който се отнася за законопроекти, внесени в НС преди приемането на ЗНА. Тази разпоредба не касае проектите на закони, които са в съгласувателна процедура, какъвто бе и сега приетият нов Закон за частната охранителна дейност. В този смисъл, е налице пълно несъответствие със ЗНА.

В нарушение на чл. 28 от ЗНА е и **липсата на оценка на въздействието и съответствие с правото на ЕС**, тъй като са налични законодателни актове на Съюза и международни многостранни споразумения, по които Р България е страна, и които пряко се прилагат в осъществяването на дейността на частните охранителни фирми, вкл.: Договор за функциониране на ЕС; Конвенция № 87 на Международната организация на труда, Директивата за услугите, както и релевантното законодателство, свързано с търговските дружества и отношения на територията на ЕС.

2. По въвеждането на по-голяма регулаторна тежест

Законът е в разрез с европейското и национално законодателство в областта на **конкуренцията**, на общата забрана за дискриминация и въвеждането на дискриминационни мерки във вътрешния пазар на ЕС и ЕО (чл. 106 , вр. Чл. 18 от ДФЕС), както и на декларираните от страна на Правителството намерения за намаляване на административната тежест върху стопанската дейност. Новият закон налага свръхрегулация на сектора, в противовес на тенденцията за намаляването на регулаторните режими в България и ЕС. По същество, новият закон стъпва на принципни положения от стария, като въвежда допълнителна административна тежест, вмениявайки

представянето на допълнителни документи, удостоверяващи определени в закона обстоятелства, нова подзаконова нормативна уредба и др.

Въвеждането на допълнителни лицензионни и регулаторни изисквания е в пряко нарушение на чл. 19, ал 1 и 2 от Конституцията, а именно: *Държавата, като регулира определени дейности, не може да ги ограничава произволно. Това може да стане само по изключение в защита суверенитета, сигурността на страната и нейната териториална цялост, съхраняване на околната среда и използването на природните ресурси в държавен интерес. Ограничаването може да се налага и от изискванията на чл. 19, ал. 2 от Конституцията за осигуряване на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност, предотвратяване злоупотреба с монополно положение, нелоялна конкуренция и защита на потребителя.*

Заложените правни постановки в закона водят до отпадане на възможността за отразяване на промените, налагащи се от темповете на развитие на сектора на частните услуги за сигурност. Така практически се спира развитието на начините и методите, използвани от компаниите при осъществяването на тяхната дейност, контролът и професионалната квалификация на заетите, и др. Всичко това ще създаде до значителни дисбаланси. Например, ще се наруши принципът за равнопоставеност между частните охранителни фирми и звената за самоохрана в бюджетни предприятия, тъй като едните ще разчитат изцяло на собствено финансиране, а другите – на републиканския бюджет. Това би могло да доведе до държавно подкрепян дъмпинг, вкл. може да бъде възприето като нерегламентирана държавна помощ.

3. По отношение правото на ЕС

Липсва връзка, както с националното законодателство, така и с европейската практика, касаеща сектора, в качеството му на „**бизнес услуги**“. Според европейското законодателство, *„организациите в областта на частната охранителна дейност извършват по принцип дейности по охрана или по опазване на движими и недвижими вещи, издирвания и разследвания за сметка на частноправни субекти“*. В противовес на това, новият ЗЧОД въвежда възможността частни охранителни фирми да осигуряват опазване на имуществото и населението и **на обществения ред в урбанизираните територии, което е основна функция на публичните власти и правоохранителните органи.**

Въведената в закона терминология (вкл. дефинициите за отделните видове частна охранителна дейност) е в голямата си част нелогична и противоречи, както на наложилата се у нас практика, така и на европейското право и практиката на Съда на европейските общности, която по силата на първичното европейско право се прилага с пряк ефект и е задължителна за всички държави-членки. В тази връзка налице е противоречие със следните Решения на СЕО:

- С-355/98 г., Комисията срещу Белгия: *„Комисията счита, че член 55 от Договора не се прилага, тъй като фирмите за сигурност, службите за вътрешна сигурност и системите за сигурност не участват в упражняването на публична власт“*;
- С-465/05 г., Комисията срещу Италия относно неизпълнение на държава членка на изискванията на чл.43 ЕО и 49 ЕО, според които частните охранителни дружества трябва да разполагат с минимален или максимален наличен състав, за да получат разрешение да упражняват дейност;
- С-514/03 г., Комисията срещу Испания.

Необходимите промени в нормативната уредба в регулациите на частните услуги за сигурност следва да ги направи по-гъвкави, като осъвременят и отчетат превръщането на частната охранителна дейност в професионален сектор „Частни услуги за сигурност“. Важно е законът да бъде изготвен на базата на задълбочен анализ на сектора и изискванията на националните и европейските правни актове и стратегии, да създава по-добри предпоставки за развитие на бизнеса и неговата конкурентоспособност, и да отчете позициите на всички заинтересовани страни.

